

สรุปสาระสำคัญของร่างประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ

1. ข้อมูลการรับฟังความเห็น

1.1 ชื่อการรับฟัง

การเปิดรับฟังความเห็นต่อร่างประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ

1.2 ผู้ได้รับผลกระทบ

ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ

1.3 ความเป็นมา (สภาพปัญหาและเป้าหมาย)

1. กระทรวงการคลังได้กำหนดให้มีการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่นอกระบบสามารถเข้ามาให้บริการสินเชื่อรายย่อยในระบบได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นการแก้ไขปัญหาเจ้าหน้าที่นอกระบบให้กับประชาชนที่ขาดโอกาสไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้ โดย ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2568 มีผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ให้ประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์และเปิดดำเนินการแล้วสะสมสุทธิ 1,162 ราย ใน 75 จังหวัด

2. เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปและการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์มีการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้โครงสร้างและรูปแบบการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น การดำเนินธุรกิจในกลุ่มเครื่องมือธุรกิจที่มีความซับซ้อน การมีผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลต่างชาติ เป็นต้น ทำให้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ที่กระทรวงการคลังและสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ประกาศกำหนดไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมมากขึ้น สศค. จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อยกระดับมาตรฐานและประสิทธิภาพในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ของกระทรวงการคลัง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์และการคุ้มครองประชาชนรายย่อยที่เป็นผู้ใช้บริการสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ รวมทั้งส่งเสริมการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ให้มีความโปร่งใสและเป็นแหล่งเงินทุนในระบบให้กับประชาชนรายย่อยที่ขาดโอกาสและศักยภาพในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ ตลอดจนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกำหนดให้มีการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์และสอดคล้องกับการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ในร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (เรื่อง สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ)

1.4 คำอธิบายหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายหรือกฎหมายที่นำมารับฟังความคิดเห็น

1. การขยายพื้นที่การให้บริการสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ของผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อพิโกไฟแนนซ์ประเภทพิโกพลัส (ร่างข้อ 5) โดยกำหนดให้สามารถประกอบธุรกิจได้ในจังหวัดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกัน (กลุ่มจังหวัด) เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบให้แก่ประชาชนรายย่อยได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ตามพื้นที่รอยต่อของจังหวัดให้มีทางเลือกในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้สะดวกขึ้น

2. การแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกเก็บดอกเบี้ย อัตราค่าไถ่จากการให้สินเชื่อ ดอกเบี้ย ผิดนัดชำระ ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมอื่นใด (ดอกเบี้ยฯ) และค่าใช้จ่ายตามที่ได้อำนาจไปจริง และพอสมควรแก่เหตุเกี่ยวกับสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ (ค่าใช้จ่ายฯ) (ร่างข้อ 6 – 8) โดยกำหนดให้ดอกเบี้ยฯ ต้องรวมถึงค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งเกิดจากการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์โดยบริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกันกับผู้ประกอบธุรกิจที่เรียกเก็บจากลูกค้า เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจหลีกเลี่ยงบทบัญญัติเกี่ยวกับดอกเบี้ยฯ ซึ่งจะส่งผลให้ลูกหนี้ต้องชำระดอกเบี้ยฯ เกินกว่าที่กระทรวงการคลังและ สศค. ประกาศกำหนด และกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจมีการแจ้ง ระบุ หรือประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยฯ และค่าใช้จ่ายฯ ให้ชัดเจน รวมถึงกำหนดห้ามผู้ประกอบธุรกิจเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมอื่นใดในกรณีที่ลูกค้าชำระหนี้คงค้างก่อนกำหนด พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินการในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยฯ หรือค่าใช้จ่ายฯ และการส่งคืนทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกัน

3. การเพิ่มเติมเงื่อนไขในการดำเนินงาน (ร่างข้อ 3 – 4 ข้อ 9 – 23 และข้อ 28) โดยกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินธุรกิจให้ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ต้องปฏิบัติตามในเรื่องต่าง ๆ เช่น การแสดงหนังสืออนุญาต การทำสัญญากู้ยืมเงินระหว่างลูกค้าและผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing) เป็นต้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ในการให้ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์มีข้อมูลท้องถิ่น (Local knowledge) ที่เพียงพอต่อการประกอบธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ และช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ใช้บริการมีการกู้ยืมเกินควร นอกจากนี้ ยังได้มีการกำหนดแนวทางและระยะเวลาในการแจ้งเปลี่ยนแปลง และการขออนุญาตในเรื่องต่าง ๆ เช่น การแจ้งเปิดดำเนินการ การแจ้งจังหวัดในการให้บริการสินเชื่อของผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ประเภทฟิโกพลัส การเปลี่ยนแปลงกรรมการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วน การเปลี่ยนแปลงสำนักงานสาขา การขออนุญาตย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ การขอยุติประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์เป็นการชั่วคราว การขอลีกประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ เป็นต้น ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4. การเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจให้ สศค. (ร่างข้อ 2) โดยกำหนดให้ สศค. สามารถส่งคืนคำขออนุญาตในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่มีการแก้ไขหรือการจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดส่งรายงานและงบการเงิน (ร่างข้อ 26 – 27) โดยกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงินในกรณีที่มีการดำเนินธุรกิจมากกว่า 1 ประเภท รวมถึงกำหนดแนวทางการดำเนินการในกรณีที่รายงานการให้สินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์หรืองบการเงินที่จัดส่งมาไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

1.5 ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ
2. ประชาชนทั่วไป

1.6 เหตุผลความจำเป็นของการให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการหรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ

เนื่องจากการประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 และการประกอบธุรกิจดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีมาตรการในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่มีความเข้มงวด และจำเป็นที่จะต้องใช้ระบบอนุญาต

2. ร่างกฎหมาย (เอกสารแนบ)

3. แบบสำรวจ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ความเห็น

1. ท่านมีส่วนได้ส่วนเสียกับร่างประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับในฐานะใด

- ☐ ประชาชนทั่วไป
- ☐ หน่วยงานภาครัฐ
- ☐ หน่วยงานภาคเอกชน

2. ชื่อผู้ให้ความเห็น/ชื่อหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 ความเห็นต่อร่างประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (ร่างประกาศ สศค.)

1. ท่านเห็นด้วยกับร่างประกาศ สศค. หรือไม่

- ☐ เห็นด้วย โดยไม่มีแก้ไข
- ☐ เห็นด้วย โดยมีความเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)
- ☐ ไม่เห็นด้วย (โปรดระบุ)

2. ท่านเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในประเด็นการขยายพื้นที่การให้บริการสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ของผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ประเภทฟิโกพลัส หรือไม่

- ☐ เห็นด้วย โดยไม่มีแก้ไข
- ☐ เห็นด้วย โดยมีความเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)
- ☐ ไม่เห็นด้วย (โปรดระบุ)

3. ท่านเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในประเด็นการเรียกเก็บดอกเบี้ย อัตราค่าไถ่จากการให้สินเชื่อ ดอกเบี้ยผิดนัดชำระ ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมอื่นใด และค่าใช้จ่ายตามที่ได้จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่เหตุเกี่ยวกับสินเชื่อฟิโกไฟแนนซ์ หรือไม่

- ☐ เห็นด้วย โดยไม่มีแก้ไข
- ☐ เห็นด้วย โดยมีความเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)
- ☐ ไม่เห็นด้วย (โปรดระบุ)

4. ท่านเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในประเด็นการเพิ่มเติมเงื่อนไขในการดำเนินงานหรือไม่

- ☐ เห็นด้วย โดยไม่มีแก้ไข
- ☐ เห็นด้วย โดยมีความเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)
- ☐ ไม่เห็นด้วย (โปรดระบุ)

5. ท่านเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในประเด็นการเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หรือไม่

- ☐ เห็นด้วย โดยไม่มีแก้ไข
- ☐ เห็นด้วย โดยมีความเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)
- ☐ ไม่เห็นด้วย (โปรดระบุ)

6. ท่านเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในประเด็นการจัดส่งรายงานและงบการเงิน หรือไม่
- ☐ เห็นด้วย โดยไม่มีแก้ไข
 - ☐ เห็นด้วย โดยมีความเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ)
 - ☐ ไม่เห็นด้วย (โปรดระบุ)
7. ความคิดเห็นอื่น ๆ

ทั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างประกาศกระทรวงการคลังฯ ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๙ กันยายน ๒๕๖๘ ผ่านช่องทางแบบฟอร์มในรูปแบบออนไลน์ (Google Form) ตาม QR Code ด้านล่าง

4. ข้อมูลติดต่อหน่วยงาน

กองนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
ที่อยู่ กระทรวงการคลัง ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 104000
โทรศัพท์ 0 2169 7127 ถึง 36 ต่อ 147
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pico.fidp@fpo.go.th
เว็บไซต์ www.fpo.go.th